

Haridustöötajate õpirände mõju ja tulemuslikkuse analüüs - Erasmus+ projektis „Crossroads” õpirändel käinud õpetajate küsitlus

Projekti “Crossroads” käigus ajavahemikus **01.06.2018-31.05.2020** toimus **14** õpetajate õpirännet kolme partnerkooli:

Braga Calouste Gulbekiani nimeline Muusika Konservatoorium (Portugal)

Kuopio Konservatoorium (Soome)

Madeira Kunstide Kool (Portugal)

Õpiränded olid pikkusega 3 kuni 5 päeva, mille käigus:

- vahetati erialaseid kogemusi
- vaadeldi tunde, võrreldi haridussüsteeme ja kasutatavaid õppemetoodikaid
- tutvuti kontserdikorralduse ja kultuurieluga
- omandati teadmisi kaasavast muusikapedagoogikast osaledes kaasava muusikapedagoogika seminaril ja vaadeldes kaasava muusikaõppe tunde kahes partnerkoolis
- kokkuleppel anti tunde partnerkooli õpilastele

Projektis „Crossroads” õpirändel käinud õpetajad **andsid hinnangu sellele, kuidas ja mil moel on õpiränne tagasisaates mõjutanud nende pedagoogilist tööd ja arengut isiksusena.**

Ajavahemikul 11.-23.05.2020 toimus küsitlus (telefoniintervjuud), kus kõik õpetajad vastasid järgmistele küsimustele:

1. Milline on Sinu tagasisaataav hinnang oma õpirändele?
2. Mida uut õppisid ja mil moel see mõjutas Sinu tööd või isiklikku arengut?
3. Kas ja kuidas oled saanud kogemusi rakendanud?
4. Mida veel tahaksid lisada?

Õpirände mõju analüüsimisel kasutati lisaks osalejate **kirjalikke tagasiside materjale, (EU Participant Report, Õpirände tagasisideleht), avaldatud artikleid ja blogipostitusi.**

Õpetajate õpirände mõju ja tulemuslikkuse analüüs

Kõikide osalejate hinnang õpirändele oli väga positiivne. Leiti, et õpetajana on kasulik näha teistmoodi lähenemisi, võrrelda oma metoodikat ja seejärel hinnata, mida tasuks üle võtta ja mida mitte. Saadud kogemused on motiveerinud analüüsima ja parendama oma õpetamisstiili.

Kõik olid arvamusel, et õpiränne on muutnud nad avatumaks uutele ideedele ja nende silmaring on laienenud. 6 õpetajat vastasid, et neid mõjutas õpiränne väga tugevalt ning nad ikka ja jälle mõtlevad saadud kogemustele kui neil on pedagoogitöös vaja lahendada keerulisi olukordi.

Peaaegu kõik osalejad on võtnud kasutusele oma töös rohkem uut repertuaari või mitmekesisistanud õppematerjali. Toodi kaasa uut muusikat, harjutusi, õppematerjale või hakati hiljem ise repertuaari laiendama ja uusi õppemeetodeid katsetama. Näiteks ühe õpetaja õpilane võitis Madeira muusikat mängides rahvusvahelisel konkursil esikoha. Seeläbi on ka õpilased hakanud rohkem huvi tundma neile tundmatu muusika vastu, nende motivatsioon on kasvanud ja tunnid on mitmekesisemad. Teisalt, nähes tugevat kohaliku kultuuritraditsioonide- ja rikkuse hoidmist, õpiti oma maa heliloomingut väärtustama. Selle tulemusel tehti ettepanekuid eksaminõuetesse edaspidi lisada rohkem Eesti muusikat.

Mitmed õpetajad leidsid, et nende eneseusk on suurenenud ja uues olukorras olek on andnud uue vaatenurga õpetamisele, mis on vähendanud rutiini, suurendanud loovust ja tööga rahulolu.

Õpiränne on suunanud mõtted õpilase-õpetaja suhetele ja klassiruumis tulemusliku motiveeriva keskkonna olulisusele. Toodi esile, et vabad, loomingulised suhted õpetamise protsessis on hädavajalikud. Hakati mõtlema, kuidas Portugali koolides nähtud õpilaste särasilmne innukus ja siiras musitseerimise rõõm tuua ka Eesti klassiruumi. Mainiti õpilase eripäraga arvestamise vajadust ja seeläbi paindlikkuse suurenemisest edaspidises töös. Sooviti klassiruumi tuua „passiivse õpetamise” asemel „võrdsetel alustel suhtlemist” ja „juhendamist”.

Märgiti, et isikliku erialakolleegide võrgustiku laiendamine toetab õpetaja enesearengut ja pakub tuge probleemide lahendamisel ning erialase teabega kursis olemisel.

Mitmed õpirändel käinud õpetajad tunnetasid oma panuse vajadust kooli arengutegevusse ja nende läbisaamine kolleegidega paranes märgatavalt. 4 projektis osalenud õpetajat on tänaseks asunud juhtivatele ametikohtadele (õppekogukonna juht, õppekavaarenduse juht ja kaks juhtivõpetajat) ja aitavad aktiivselt kaasa kooli õppekvaliteedi arendamisele. Ühtpidi on nad ise läbi õpirände avastanud endas tahte teha midagi enam kui pelgalt tundide andmine ja teistpidi on kooli juhtkonna jaoks vajalikud inimesed kerkinud esile just läbi õpirände tagasiside.

Õpirännetelt saadud kogemusi seostati koolis ellu viidud struktuuri muudatustega koolielu efektiivsemaks organiseerimiseks (näiteks erialaüleste õpilaskontsertide sisseviimine, osakondade töö reorganiseerimine ja uute inimeste kaasamine).

Täiesti uudse teemana tutvuti Kuopios ja Bragas kaasava muusikahariduse kontseptsiooniga.

Märgiti, et Bragas kasutatav pimedate noodikiri ja sealne pimedate muusikaõppe korraldus oli ainulaadne. Veelgi enam, Kuopios kaasava muusikapedagoogika seminaril osalesid meie õpetajad aruteludel, mis puudutavad tuleviku muusikahariduse uusimate suundi. Rahvusvahelisel seminaril oli kaasamõtlejaid kaheteistkümnest riigist ja seminari üks juhtfigure, Euroopa Muusikakoolide Liidu president Philippe Dalarun, hindas kõrgelt Kuopio edusamme kaasava muusikahariduse alal ja kinnitas, et võrdsete muusikaõppimise võimaluste tagamine saab olema Euroopa tuleviku muusikahariduses rohkem fookuses kui kunagi varem. Kuopio hea praktika julgustas otsima võimalusi selleks, et muusikaõpe Otsa koolis oleks tulevikus kättesaadav kõikidele soovijatele. Nüüdseks on Kuopio partner ka Otsa kooli uues õpirände projektis nõu ja jõuga abiks edaspidi kaasava õppesuuna väljatöötamisel. Ka ärgitas kaasavate muusikatundide vaatlemine õpetajaid

märkamast õpilase kui individuaalse loomingu isiksuse eripära. Kuopiost jäi kõlama mõte, et iga inimene on omamoodi erivajadusega, igaühel on õigus olla vaba loomingu isiksus ja ennast vabalt muusikaliselt väljendada. Kaasava haridusega kokku puutunud õpetajad hakkasid enam märkama õpilaste individuaalseid arenguvajadusi ja toetama neid nende oma õpiteel, sest kes meist õigupoolest on tavaline? Ja veel - *“kui me jätame kellegi ilma võimalusest muusika või kunsti abil end teostada, siis miks? Kas tugevama õigusega?”* (tsitaat õpirändel käinud fagotiõpetaja Tarmo Velmeti Kose Muusikakooli kodulehel avaldatud artiklist “Erasmus+ õpirändel Kuopio konservatooriumis”).

Õpirändel käinud õpetajad märkasid partnerkoolides mitmete valdkondade kooseksisteerimisest tekkinud sünergiaid (Kuopio muusikakeskuse majas toimetas ühe katuse all mitu erinevat organisatsiooni, Madeira Kunstide Koolis ja Braga konservatooriumis õpetati erinevates vanuseastmetes ning lisaks muusikale ka tantsuõpet). Õpiti, et konstruktiivne koostöö on küll keeruline aga võib tuua kasu kõikidele osapooltele ja luua uusi lisavõimalusi. Koostöö pole takistus vaid võimalus. Bragas käinud õpetajad märkisid ka tugevat kogukonna toetuse ja kooli-kogukonna koostöö vajalikkust.

Kõik vastajad läheksid hea meelega edaspidi uuesti õpirändele ja soovitaksid oma kogemust ka kolleegile. Kõigi kolme partnerkooliga oli koostöö vastastikku tulemuslik ja jätkub edaspidi kahel järgneval õppeastal uues õpirändeprojektis „Muusikasillad”.

Kokkuvõtte küsitluse tulemustest

Projekti peamine tulemus oli õpirändes osalenute teadmiste ja pädevuste suurenemine ning motivatsiooni kasv panustada nii kooli arendustegevusse kui ka osalejate isiklikku arengusse. Õpirännetel omandatud kogemuste toel on sisse viidud uuendusi kooli õppekorraldusliku töö reorganiseerimisel ja efektiivsemaks muutmisel ning muusikaõppe mitmekesistamise planeerimisel. Õpirände mõju uuring tõi esile mitmeid positiivseid aspekte, mis õpirändel osalejate kaudu aitasid kaasa sellele, et muusikaõppe koolis paremini vastavusse viia muutuva haridusnõudlusega.

Kokkuvõttes:

- õpiränne toetas haridustöötajate professionaalseid arenguid, mille läbi paranes muusikahariduse kvaliteet ning valmisolek laiendada edaspidi muusikaõppe võimalusi (näiteks kaasava pedagoogika suunas)
- kasvas kultuuriline ja keeleline avatus, tahe parandada õpetamise kvaliteeti ning arendada rahvusvahelist koostöövõrgustikku
- projekt aitas kaasa suhtlemis- ja meeskonnatöö arengule koolis, mitmed osalenud õpetajad asusid juhtivatel ametikohtadel panustama kooli õppekvaliteedi arendamisse, said enesekindlust end teostada ja saadud kogemusi ellu viia

Reet Käärrik

Rahvusvahelise koostöö projektijuht

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union